

**Szkoła Podstawowa nr 6
im. Jana Pawła II
w Sanoku**

**RAPORT
Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ**

Sanok, styczeń 2017

Przedmiot ewaluacji:

Wymaganie 6.

***Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów
z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.***

Skład zespołu ewaluacyjnego:

Katarzyna Bajger – przewodnicząca

Dorota Adamska

Kamila Mika

Joanna Paraniak - Chojnacka

Charakterystyka wymagania – **na poziomie podstawowym:**

w szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia. Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia.

na poziomie wysokim: w szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji w odniesieniu do każdego ucznia. Szkoła lub placówka pomaga przezwyciężyć trudności ucznia wynikające z jego sytuacji społecznej. W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom.

Cel ewaluacji –

Zebranie informacji na temat działań szkoły służących:

1. Wyrównywaniu szans edukacyjnych.
2. Wspomaganiu rozwoju uczniów w zależności od ich indywidualnej sytuacji.
3. Dostosowaniu oferty zajęć do potrzeb uczniów.
4. Motywowaniu ucznia do samorozwoju.

Pytania kluczowe:

1. W jaki sposób nauczyciele rozpoznają potrzeby każdego ucznia?
2. Jakie działania nauczycieli potwierdzają uwzględnianie zróżnicowanych potrzeb rozwojowych uczniów?
3. Czy szkoła organizuje warunki do wyrównywania braków i zaległości?
4. Czy szkoła organizuje warunki do rozwoju uzdolnień i zainteresowań uczniów?
5. Jakie formy pomocy organizuje szkoła dla dzieci z trudnościami w nauce?
6. Czy uczniowie odnoszą sukcesy edukacyjne na miarę swoich możliwości?
7. Czy w szkole są prowadzone profilaktyczne działania antydyskryminacyjne?
8. Czy prowadzone są przez szkołę działania mające na celu pomoc rodzinom z trudną sytuacją rodzinną?
9. Z którymi instytucjami szkoła współpracuje w związku z realizacją potrzeb uczniów?

Kryterium sukcesu:

1. Nauczyciele rozpoznają potrzeby każdego ucznia.
2. Działania nauczycieli potwierdzają uwzględnianie zróżnicowanych potrzeb rozwojowych uczniów.
3. Szkoła organizuje warunki do wyrównywania braków i zaległości.
4. Szkoła organizuje warunki do rozwoju uzdolnień i zainteresowań uczniów.
5. Szkoła organizuje różne formy pomocy dla dzieci z trudnościami w nauce.
6. Uczniowie odnoszą sukcesy edukacyjne na miarę swoich możliwości.
7. W szkole są prowadzone profilaktyczne działania antydyskryminacyjne.
8. Szkoła prowadzi działania mające na celu pomoc rodzinom z trudną sytuacją rodzinną.
9. Szkoła współpracuje z różnymi instytucjami w związku z realizacją potrzeb uczniów.

Grupa badawcza:

Uczniowie – wszyscy uczniowie klas IV – VI

Rodzice – po 10 rodziców z klas I – VI losowo wybranych

Nauczyciele – wszyscy nauczyciele uczący w klasach I – VI

Termin przeprowadzenia ewaluacji:

listopad 2016 – grudzień 2016

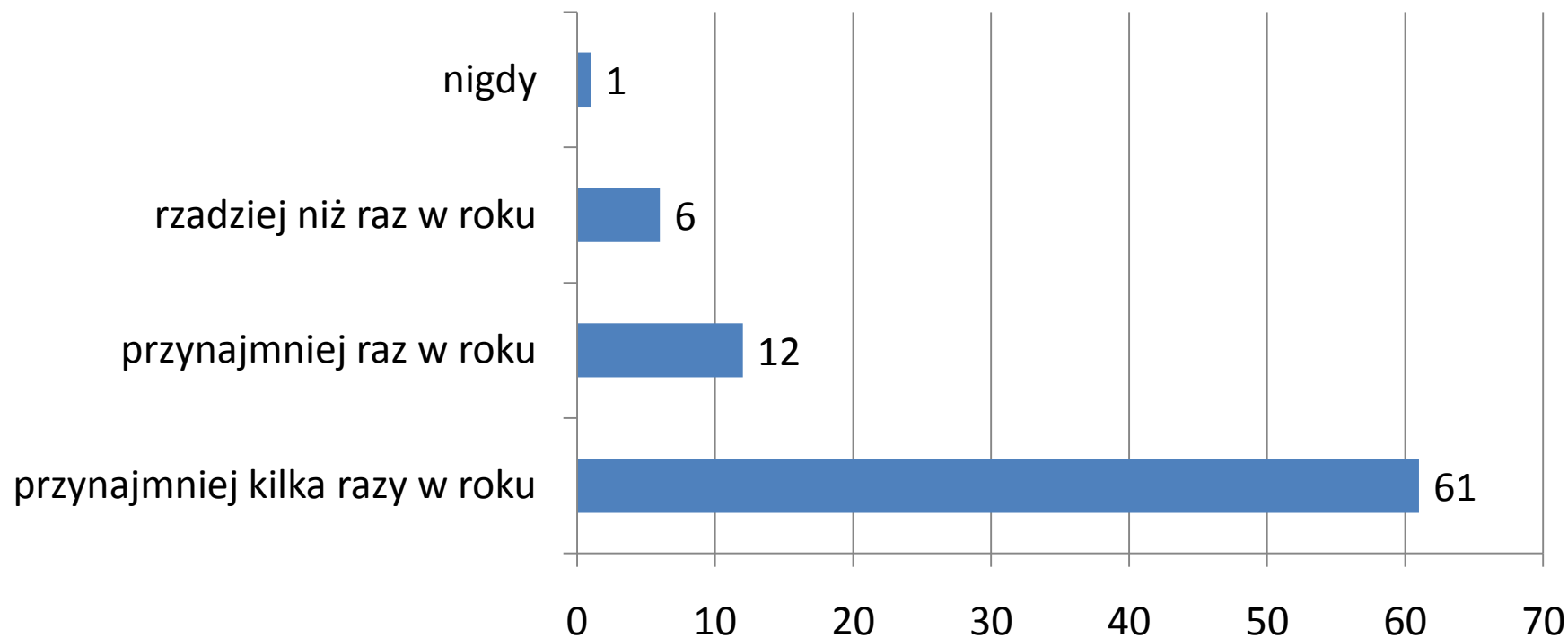
Prezentacja wyników ewaluacji

Analiza ankiet skierowanych do rodziców:

Badaniem ankietowym objęto rodziców uczniów z klas I – VI, tj. po 10 rodziców z każdej klasy losowo wybranych. Tym samym analizie poddano 80 ankiet; przyjęto, że stanowi to 100 %. Ankieta była anonimowa i zawierała 10 pytań.

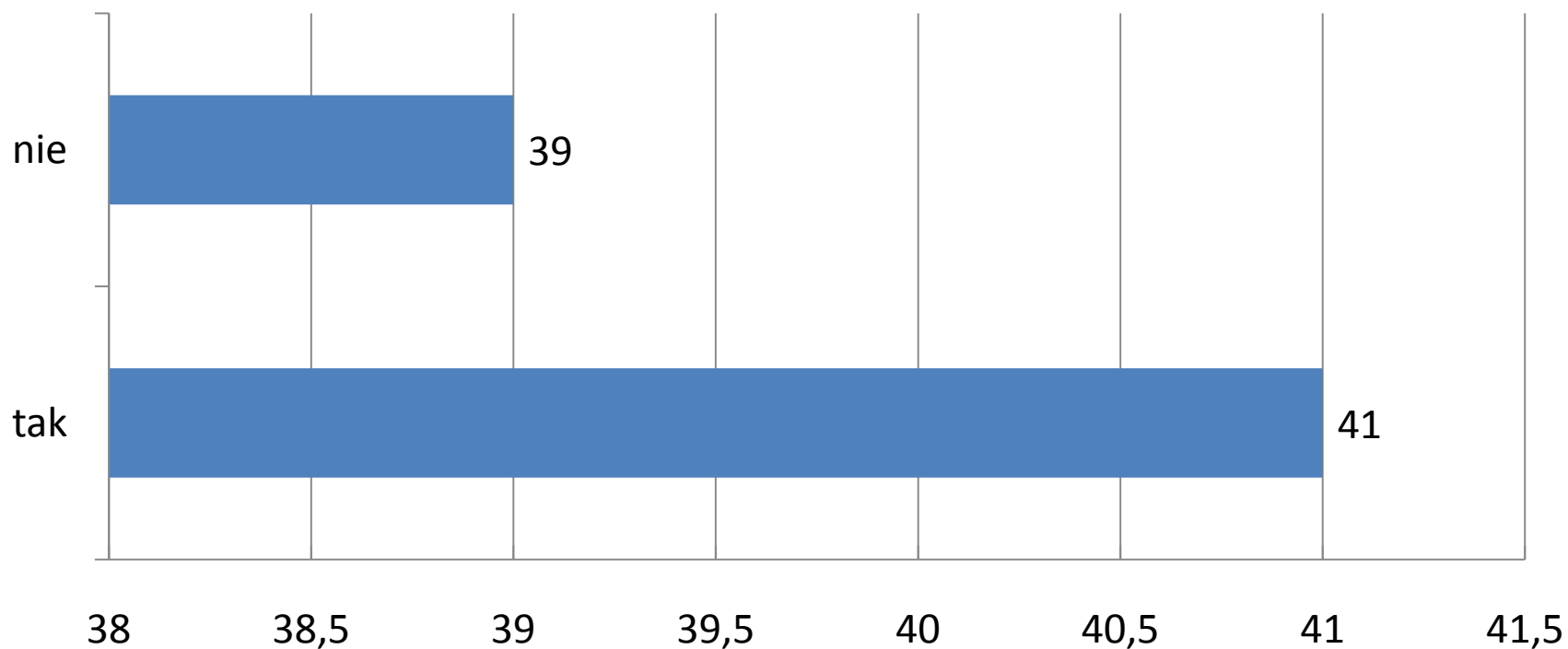
Czy nauczyciele rozmawiają z Panem/Panią o możliwościach i/lub potrzebach Pana/Pani dziecka?

Zdecydowana większość rodziców (61 rodziców, co stanowi 76 %) odpowiedziało, że *przynajmniej kilka razy w roku*, 12 (15 %) odpowiedziało, że *przynajmniej raz w roku*. Natomiast 6 (7,5 %) stwierdziło, że *rzadziej niż raz w roku*, a z 1 rodzicem (1 %) nauczyciele *nigdy* nie rozmawiali o możliwościach i/lub potrzebach jego dziecka.

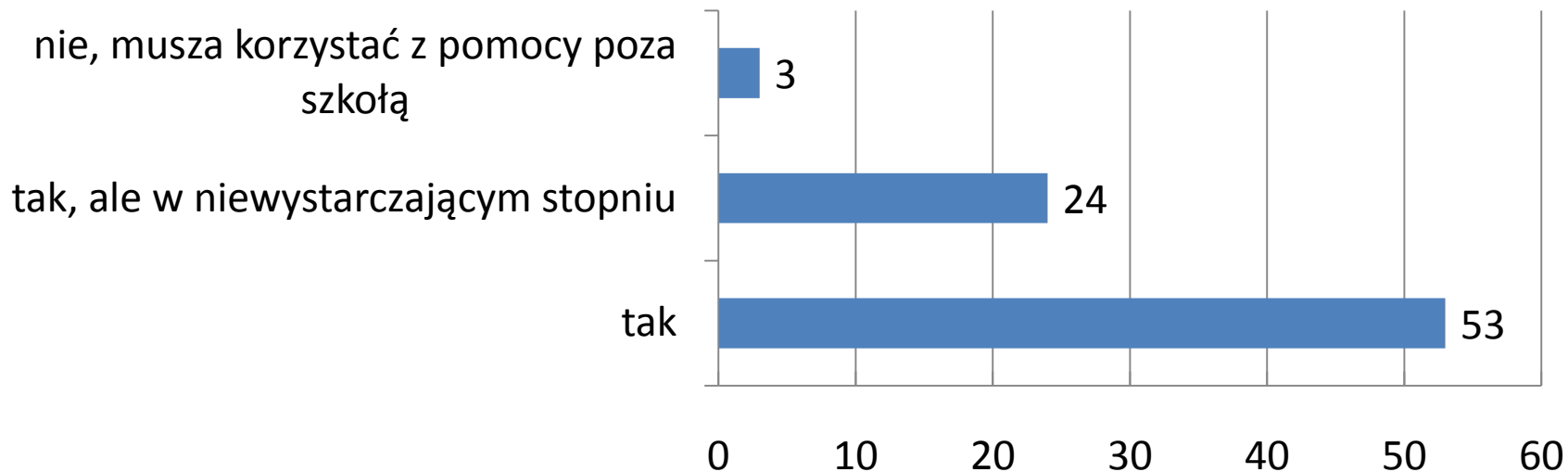
Czy ma Pan/Pani poczucie, że w szkole dziecko jest traktowane indywidualnie?

Odpowiedzi *tak* udzieliło 41 rodziców, co stanowi (51 %), natomiast 39 (49 %) ankietowanych stwierdziło, że *nie*.

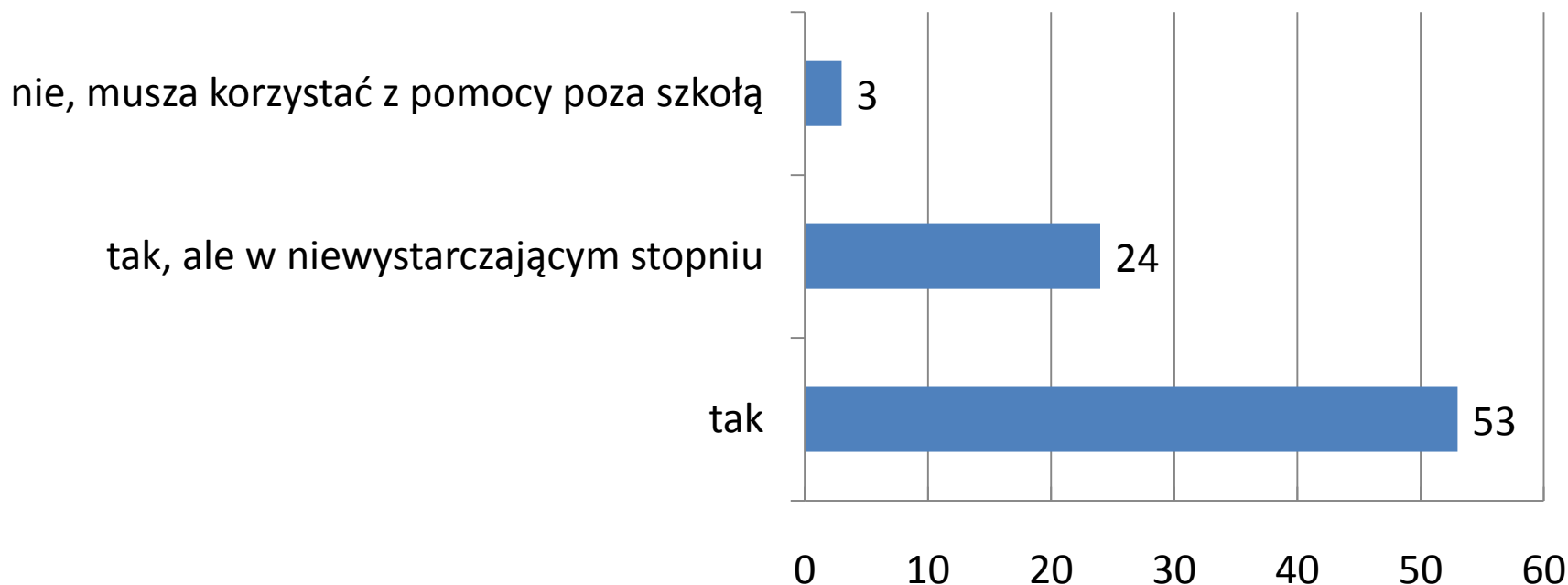
Czy szkoła stwarza uczniom warunki do wyrównywania braków i zaległości?

Większość, bo 53 rodziców (66 %) odpowiedziało *tak*, 24 rodziców (30 %) odpowiedziało *tak, ale w niewystarczającym stopniu*, natomiast 3 ankietowanych (4 %) odpowiedziało *nie, muszą korzystać z pomocy poza szkołą*.

Czy szkoła stwarza uczniom warunki do rozwoju uzdolnień i zainteresowań?

Ponad połowa rodziców, bo 53 (66 %) odpowiedziało *tak*, 24 rodziców (30 %) odpowiedziało *tak, ale w niewystarczającym stopniu*, natomiast 3 ankietowanych (4 %) odpowiedziało *nie, muszą korzystać z pomocy poza szkołą*.

W jakich zajęciach pozalekcyjnych organizowanych przez szkołę, uczestniczy Pana/Pani dziecko?

Rodzice odnieśli się do następujących odpowiedzi:

koła zainteresowań – 32 (40 %),

zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze – 27 (34 %),

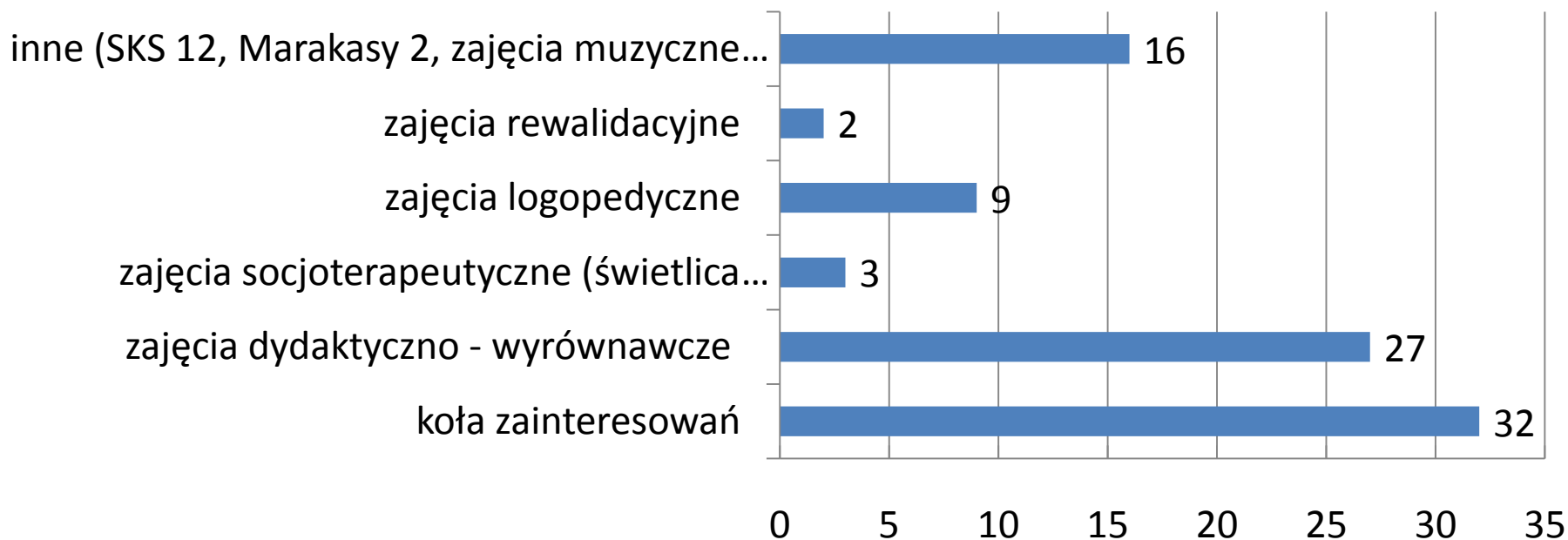
zajęcia socjoterapeutyczne (światlica socjoterapeutyczna) – 3 (4 %),

zajęcia logopedyczne – 9 (11 %),

zajęcia rewalidacyjne – 2 (2,5 %),

inne (jakie?) – SKS 12 (15 %), Marakasy 2 (2,5 %), zajęcia muzyczne 1 (1%),

zajęcia z czytania i pisanie 1 (1 %).

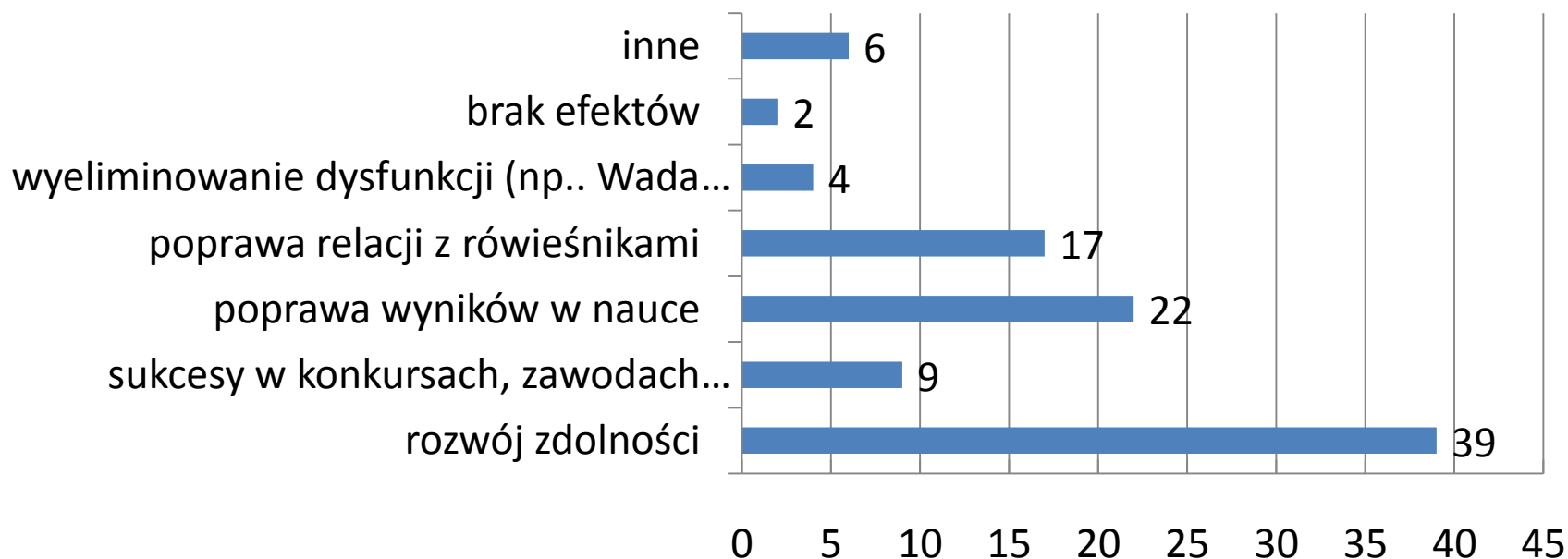

Jakie efekty przyniósł udział Pana/Pani dziecka w zajęciach pozalekcyjnych?

Rodzice odnieśli się do następujących odpowiedzi:

- rozwój zdolności – 39 (49 %),
- sukcesy w konkursach, zawodach sportowych – 9 (11 %),
- poprawa wyników w nauce – 22 (27,5 %),
- poprawa relacji z rówieśnikami – 17 (21 %),
- podniesienie samooceny dziecka – 15 (19 %),
- wyeliminowanie dysfunkcji (np. wada wymowy, dysleksja, zaburzenia emocjonalne) – 4 (5 %),
- brak efektów – 2 (2,5 %),
- inne (jakie?) – 5 (6 %) – brak odpowiedzi jakie?

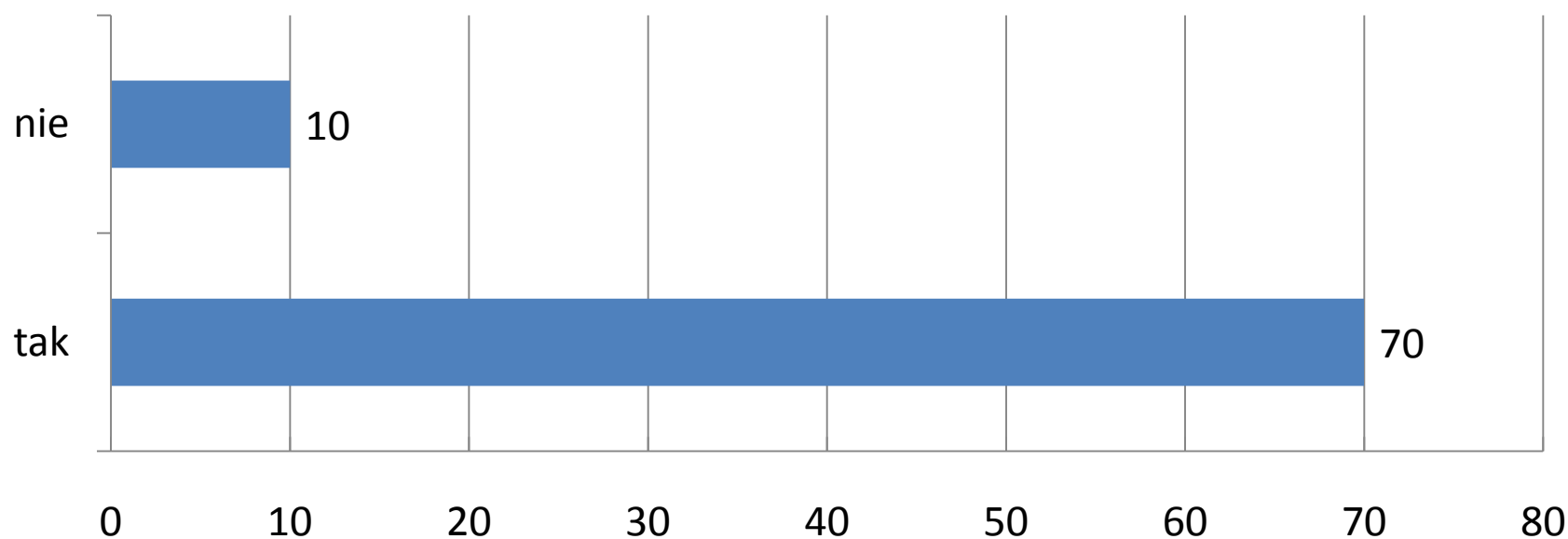
Rodzice zdecydowanie pozytywnie oceniają efekty udziału ich dzieci w zajęciach pozalekcyjnych.

Czy Pani/Pana dziecko odnosi w szkole sukcesy edukacyjne na miarę swoich możliwości?

Odpowiedzi *tak* udzieliło 70 rodziców, co stanowi (87,5%), natomiast 10 (12,5 %) ankietowanych stwierdziło, że *nie*.

Trzech rodziców uzasadniło swoją odpowiedź *nie*. Jako przyczynę podali: *słabo się uczy, brak propozycji ze strony nauczycieli, prawdopodobnie brak koncentracji uwagi*.

Czy Pana/Pani dziecko spotkało się w szkole z przejawami dyskryminacji?

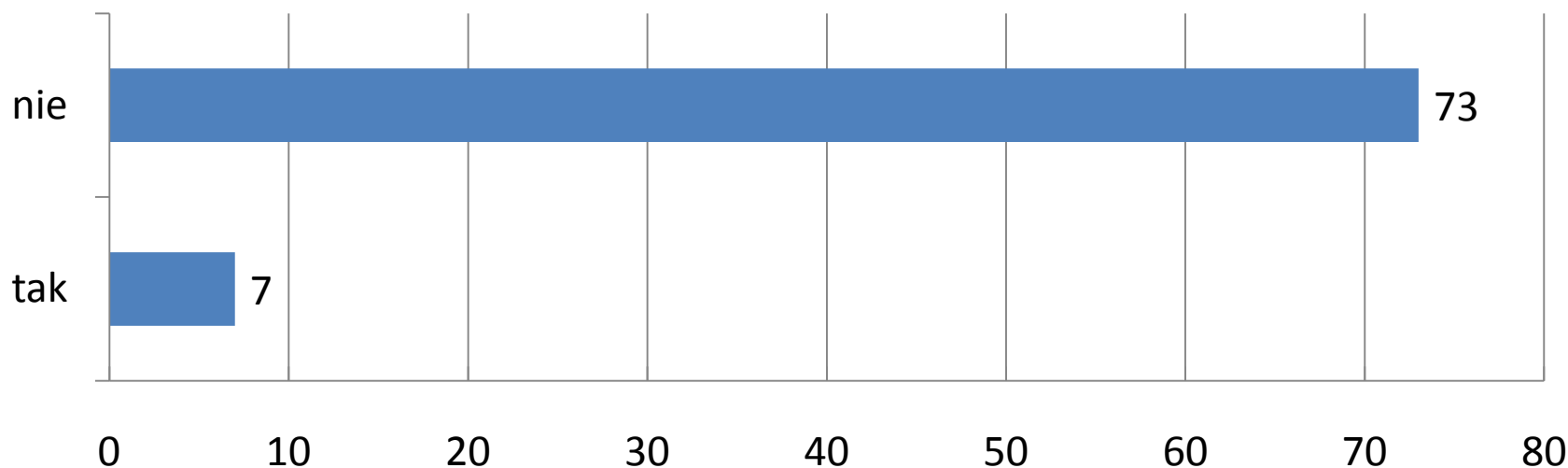
Odpowiedzi *tak* udzieliło 7 rodziców, co stanowi (9 %), natomiast **73 (91 %)** ankietowanych stwierdziło, że *nie*.

Jeśli TAK, to czy nauczyciele o tym wiedzieli/zostali powiadomieni?

Dwóch ankietowanych odpowiedziało: *nie było takiej potrzeby* – 1 (1 %), *tak /ze strony kolegi, kiedy nie chciał siedzieć z moim dzieckiem/* – 1 (1 %).

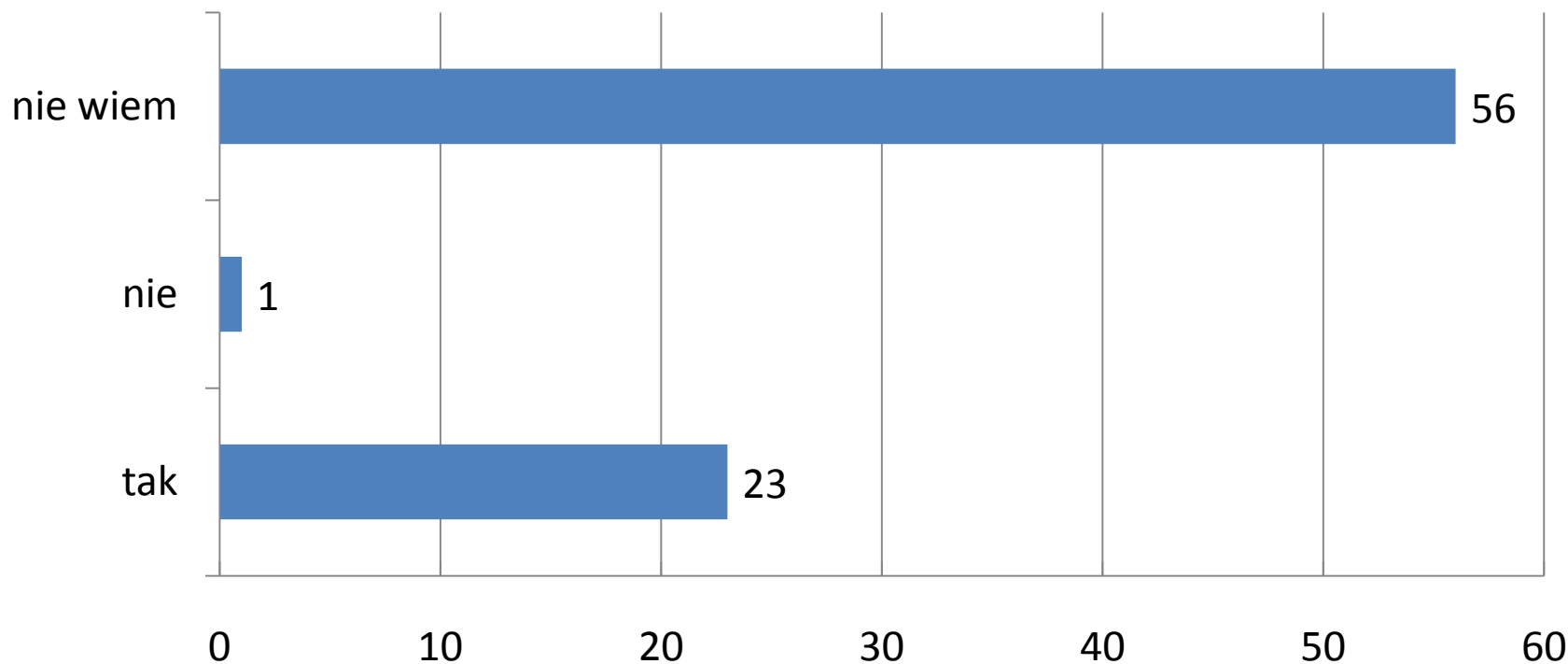
Czy nauczyciele podjęli stosowne kroki w tej sytuacji (jeśli powyższe odpowiedzi brzmiały TAK)?

Dwóch ankietowanych odpowiedziało: *tak, podjęli odpowiednie kroki* – 2 (2,5 %).

Czy szkoła prowadzi działania mające na celu pomoc rodzinom z trudną sytuacją rodzinną?

Odpowiedzi *tak* udzieliło 23 rodziców, co stanowi (29 %), 1 (1 %) ankietowany stwierdził, że *nie*, natomiast **56 rodziców (70 %) wskazało *nie wiem***.

Proszę ocenić w skali od 1 do 6 skuteczność działań wpływających na rozwój uczniów podejmowanych przez szkołę.

W skali od 1 do 6 rodzice dokonali następujących wskazań:

1 – 1 (1 %),

2 – 1 (1 %),

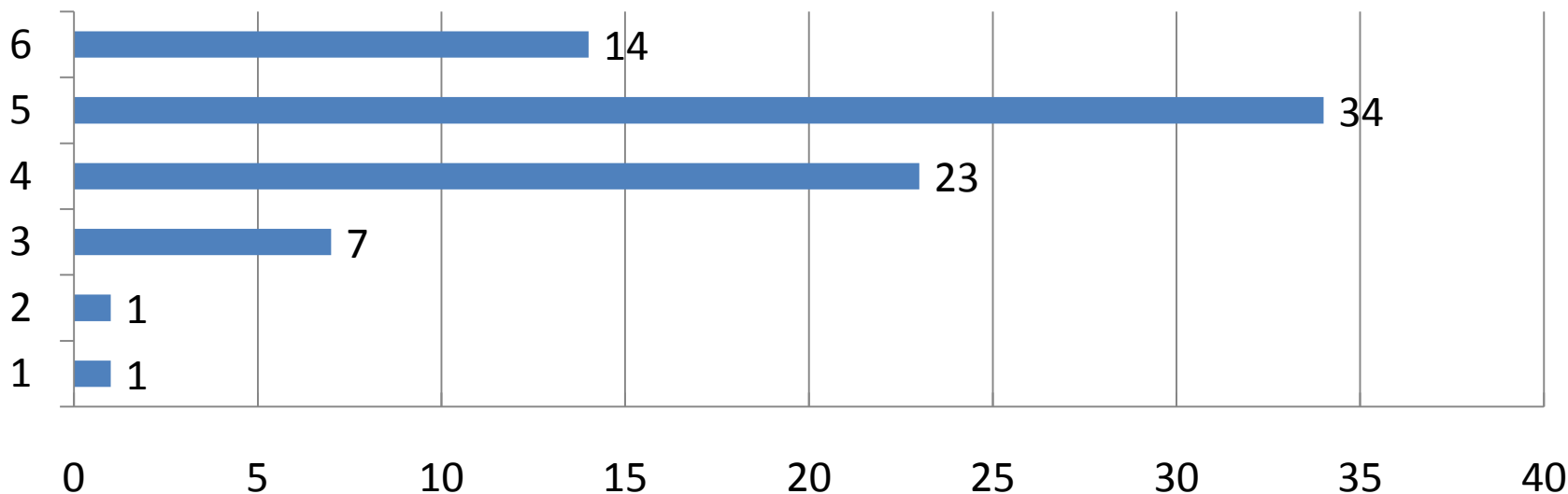
3 – 7 (9 %),

4 – 23 (29 %),

5 – 34 (42,5 %),

6 – 14 (17,5 %).

W większości rodzice dobrze oceniają skuteczność działań podejmowanych przez szkołę w stosunku do uczniów.

Analiza ankiet skierowanych do uczniów:

Badaniem ankietowym objęto uczniów z klas IV – VI.

Analizie poddano 66 ankiet; przyjęto, że stanowi to 100 %.

Ankieta była anonimowa i zawierała 4 pytania.

Moja szkoła...:

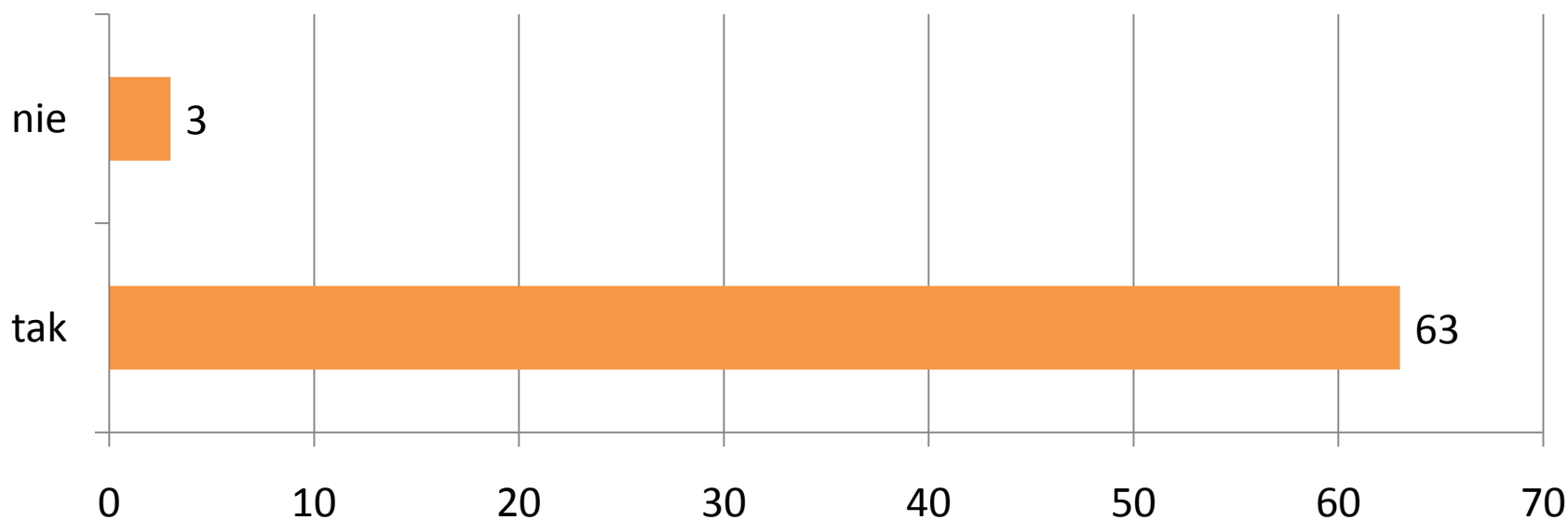
	Tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Nie
<i>...interesuje się mną i moją sytuacją w domu.</i>	12 (18 %)	14 (21 %)	25 (38 %)	5 (8 %)	10 (18 %)
<i>...każdy może rozwijać w niej indywidualne zainteresowania (może znaleźć coś dla siebie).</i>	41 (62 %)	16 (24 %)	3 (4,5 %)	2 (3 %)	4 (6 %)
<i>...wszyscy w niej uczniowie są traktowani na równi.</i>	19 (29 %)	22 (33 %)	10 (16,5 %)	5 (8 %)	10 (15 %)
<i>...zwraca się w niej uwagę na moje potrzeby i zainteresowania.</i>	26 (39 %)	11 (17 %)	18 (27 %)	6 (9 %)	5 (8 %)
<i>...nauczyciele wspierają mnie, kiedy tego potrzebuję.</i>	30 (45 %)	17 (26 %)	13 (20 %)	1 (1,5 %)	5 (8 %)

Czy według Ciebie potrzebne są w szkole zajęcia dodatkowe (np. koła zainteresowań, zajęcia wyrównawcze) mające na celu pogłębienie wiedzy uczniów lub pomoc uczniom mającym trudności w nauce?

Uczniowie uważają, że w szkole są potrzebne zajęcia dodatkowe.

Odpowiedzi *tak* udzieliło 63 uczniów, co stanowi (95,5 %), natomiast 3 (4,5 %)

ankietowanych stwierdziło, że *nie*.

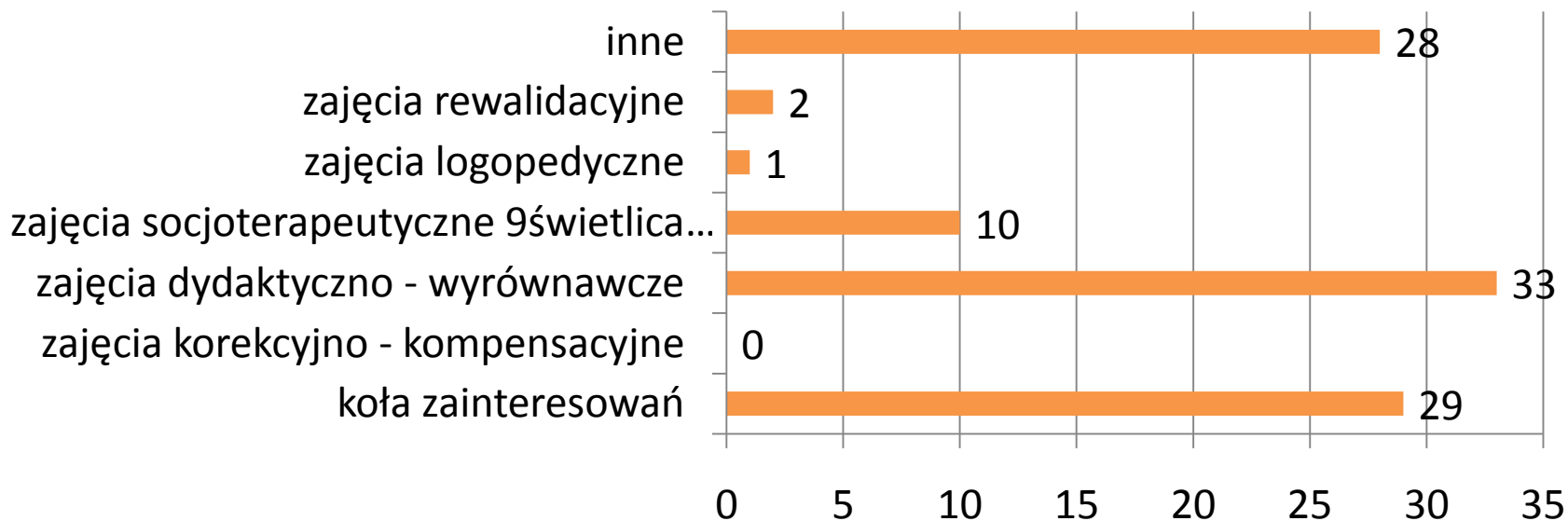

W jakich zajęciach pozalekcyjnych organizowanych przez szkołę uczestniczysz (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi)?

Uczniowie odnieśli się do następujących odpowiedzi:

- koła zainteresowań – 29 (44 %)
- zajęcia korekcyjno – kompensacyjne – 0
- **zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze – 33 (50 %)**
- zajęcia socjoterapeutyczne (światlica socjoterapeutyczna) – 10 (15 %)
- zajęcia logopedyczne – 1 (1,5 %)
- zajęcia rewalidacyjne – 2 (3 %)
- inne (jakie?): kółko teatralne – 1 (1,5 %), Marakasy – 3 (4,5 %), SKS – 4 (6 %), PCK – 1 (1,5 %), j. angielski – 1 (1,5 %), zajęcia z historii – 3 (4,5 %), tenis stołowy – 9 (14 %), zajęcia komputerowe – 1 (1,5 %), harcerstwo – 4 (6 %).

Uczniowie uczestniczą w licznych zajęciach pozalekcyjnych organizowanych przez szkołę, przede wszystkim w różnych kołach zainteresowań i zajęciach dydaktyczno – wyrównawczych.

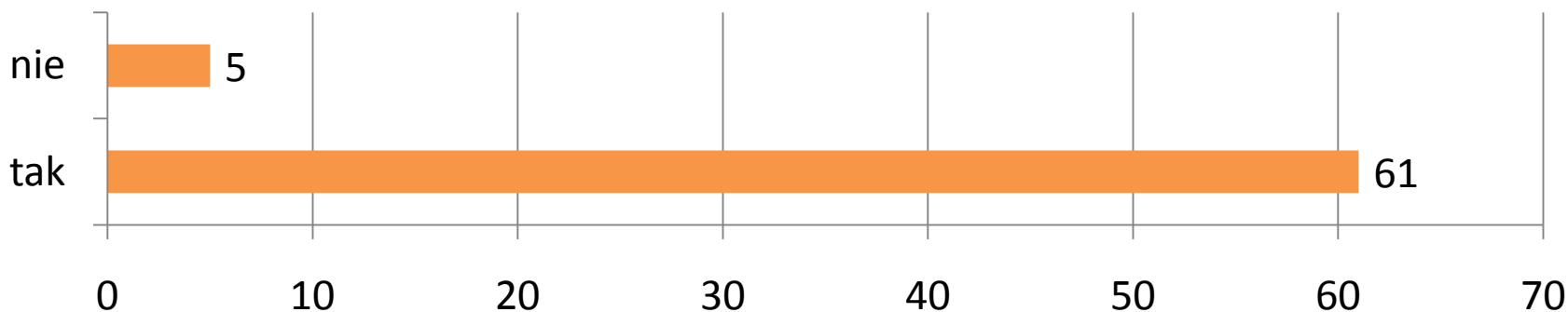

Czy chętnie uczestniczysz w zajęciach pozalekcyjnych?

Uczniowie chętnie uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych. Odpowiedzi *tak* udzieliło 61 uczniów, co stanowi (92 %), natomiast 5 (8 %) ankietowanych stwierdziło, że *nie*.

Jako uzasadnienie uczniowie podali:

- *lubię w – f/tenis stołowy – 2 (3 %),*
- *można się dużo nauczyć – 3 (4,5 %),*
- *można przygotować się do konkursów – 1 (1,5 %),*
- *można miło spędzić czas – 4 (6 %),*
- *jest ciekawie – 2 (3 %),*
- *lubię się wyluzować – 1 (1,5 %),*
- *jest mi to potrzebne – 2 (3 %),*
- *lubię się uczyć, pogłębiać swoją wiedzę, rozwijać swoje zainteresowania – 4 (6 %),*
- *nie chce mi się wracać do domu – 1 (1,5 %),*
- *bo mamy fajnego nauczyciela – 1 (1,5 %).*

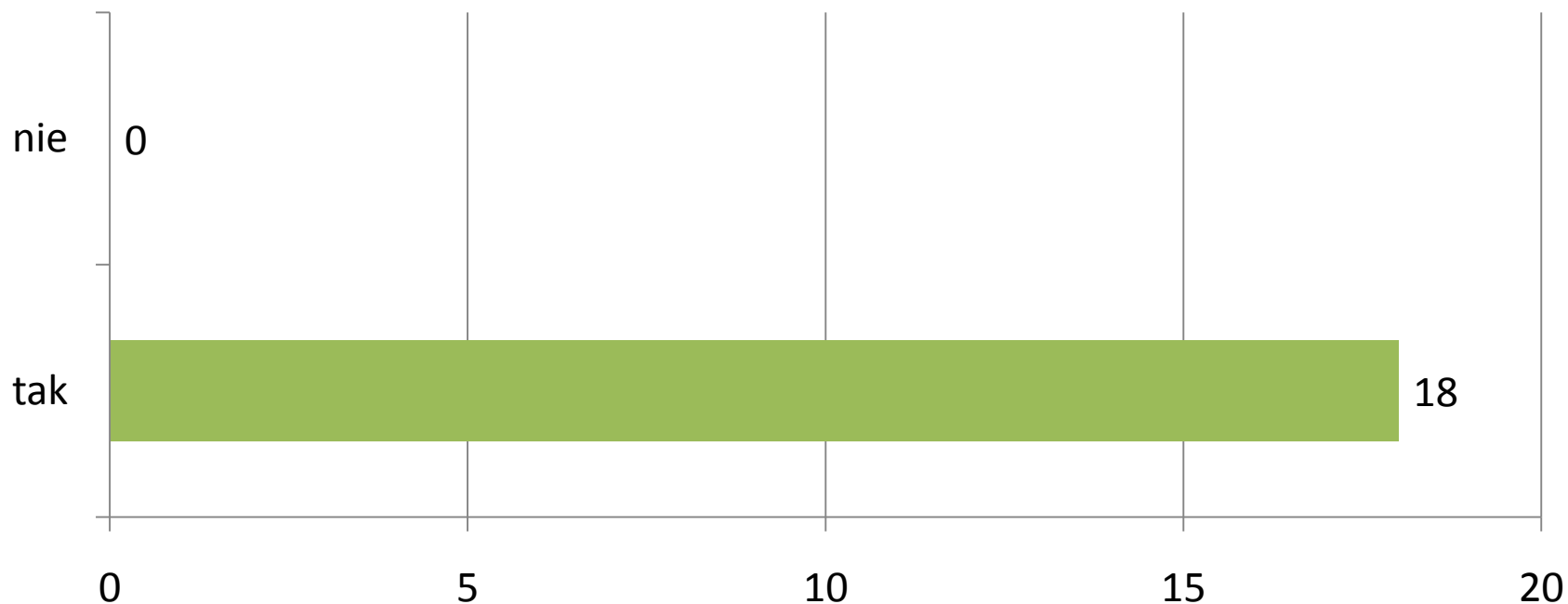
Analiza ankiet skierowanych do nauczycieli:

Badaniem ankietowym objęto wszystkich nauczycieli prowadzących zajęcia w klasach I – VI. Analizie poddano 18 ankiet; przyjęto, że stanowi to 100 %.

Ankieta była anonimowa i zawierała 12 pytań.

Czy dokonuje Pan/Pani diagnozy potrzeb rozwojowych i możliwości edukacyjnych swoich uczniów?

Wszyscy ankietowani nauczyciele dokonują diagnozy potrzeb rozwojowych i możliwości edukacyjnych uczniów; osiemnastu (100 %) udzieliło odpowiedzi *tak*. Nikt nie zaznaczył odpowiedzi *nie*.

Jakie działania, w celu zdiagnozowania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, podejmuje Pan/Pani najczęściej?

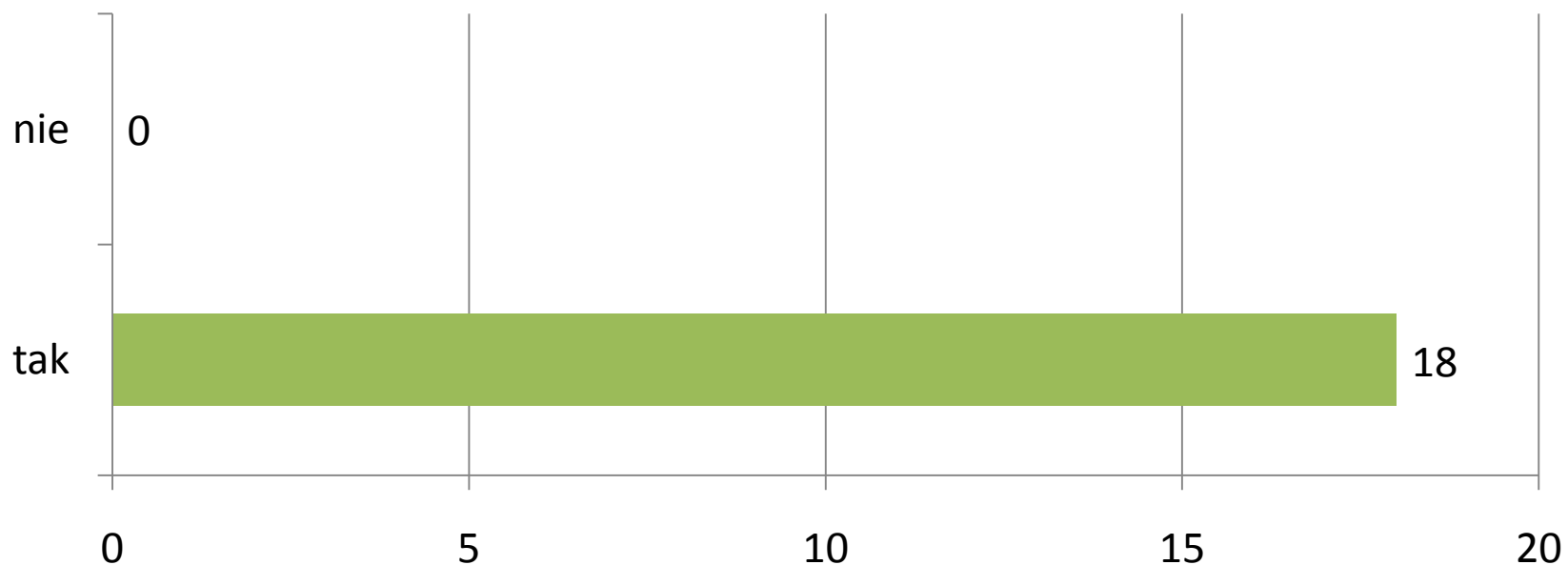
Nauczyciele odnieśli się do następujących odpowiedzi:

- *sprawdziany (przedmiotowe, sprawnościowe) – 15 (83 %),*
- *analiza wytworów pracy twórczej – 10 (56 %),*
- *testy – 9 (50 %),*
- *rozmowy z rodzicami – 14 (78 %),*
- *rozmowy z innymi nauczycielami – 15 (83 %),*
- *rozmowy z pracownikami PPP – 4 (22 %),*
- *rozmowy z psychologiem szkolnym, pedagogiem szkolnym, logopedą szkolnym – 13 (77 %),*
- *własne wnikliwe obserwacje – 14 (78 %),*
- *inne (jakie?):*
 - *praca ucznia w oparciu o przygotowane przez siebie materiały służące diagnozie – 1 (5,5 %),*
 - *odpowiedzi uczniów – 2 (11 %).*

Nauczyciele w sposób wszechstronny diagnozują potrzeby rozwojowe i edukacyjne uczniów.

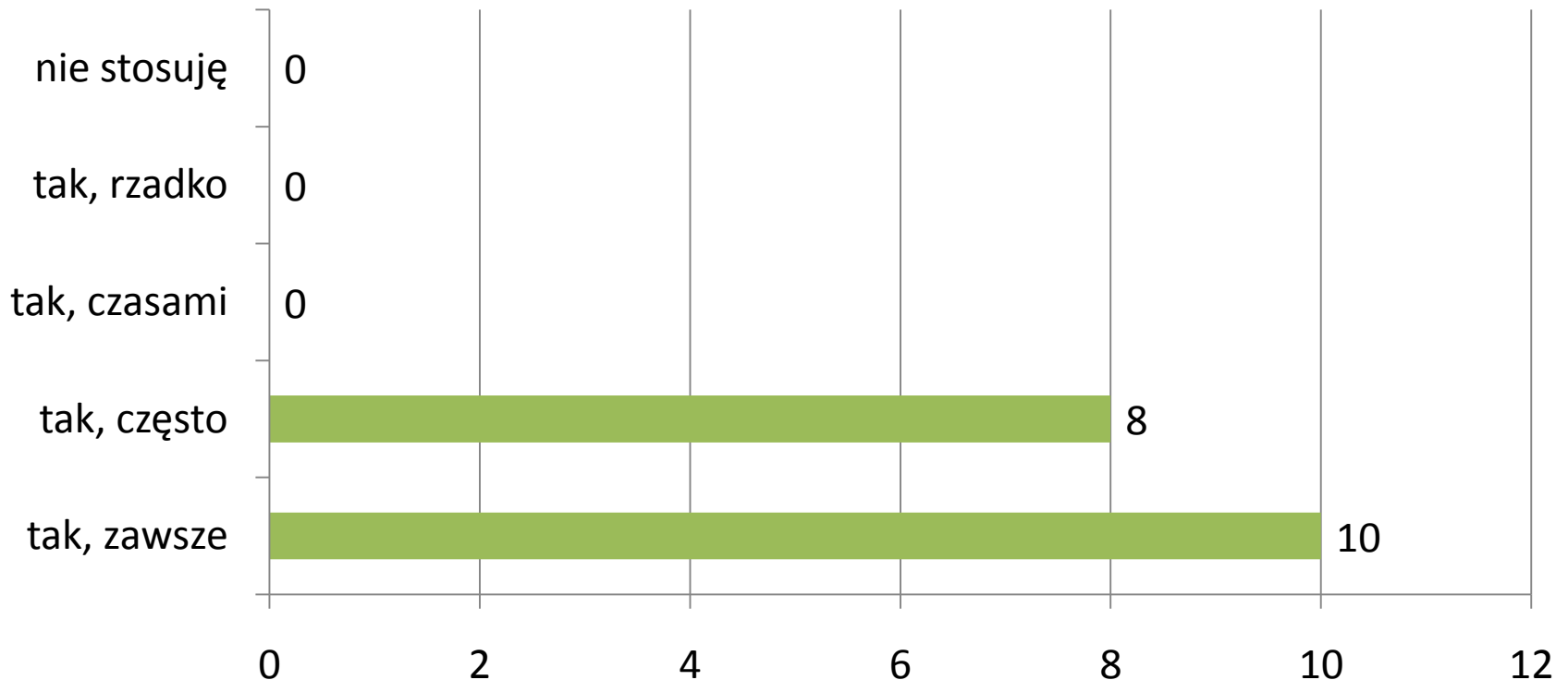
Czy zapoznaje się Pan/Pani z opiniami i orzeczeniami PPP dotyczącymi swoich uczniów?

Wszyscy ankietowani nauczyciele (tj. 18 – 100 %) udzielili odpowiedzi *tak*. Nikt nie zaznaczył odpowiedzi *nie*.

Czy realizuje Pan/Pani na swoich zajęciach zalecenia PPP zawarte w opiniach i orzeczeniach?

Nauczyciele realizują zalecenia zawarte w opiniach i orzeczeniach wydanych przez PPP. Dziesięciu nauczycieli (56%) odpowiedziało *tak, zawsze*, a 8 (44%) *tak, często*. Nikt z ankietowanych nie odpowiedział *czasami; rzadko; nie stosuję*.

Jakie metody i formy pracy, sprzyjające indywidualizacji, stosuje Pan/Pani podczas swoich zajęć?

Nauczyciele wykorzystują podczas zajęć wiele metod pracy sprzyjających indywidualizacji. Udzielili następujących odpowiedzi:

- *metody praktycznego działania – 14 (78 %),*
- *indywidualizacja, stwarzanie możliwości wykazania się, różnicowanie treści, dostosowanie zadań do potrzeb i możliwości uczniów – 16 (89 %),*
- *dostosowanie czasu pracy – 4 (22 %),*
- *metody aktywizujące – 9 (50 %),*
- *metody słowne – 18 (100 %),*
- *gry i zabawy – 7 (39 %),*
- *burza mózgów – 14 (78 %),*
- *mapy mentalne – 1 (5,5 %)*
- *formy pracy indywidualnej i w grupach – 18 (100 %).*

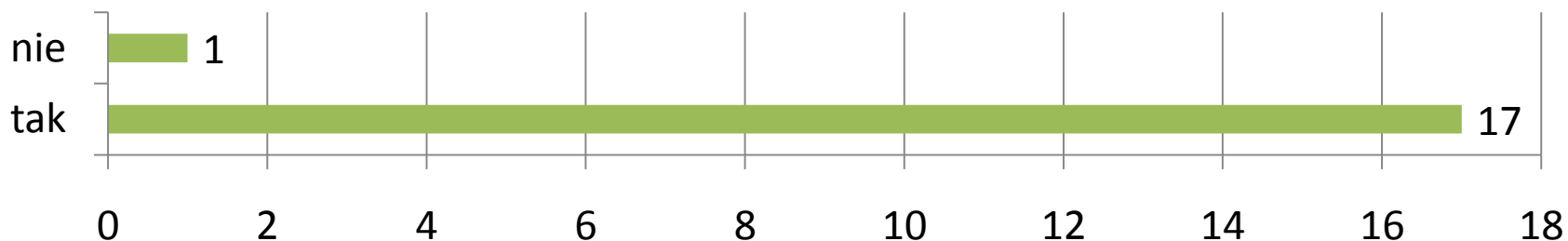
Czy analizuje Pan/Pani efekty podejmowanych działań?

Nauczyciele analizują efekty podejmowanych przez siebie działań.

Odpowiedzi tak udzieliło 17 (95 %). Jeden nauczyciel (5%) zaznaczył odpowiedzi *nie*.

Swoją twierdzącą odpowiedź uzasadniali w następujący sposób (nie wszyscy nauczyciele dokonali uzasadnienia):

- *modyfikacja metod pracy,*
- *analiza wyników uczniów,*
- *sprawdziany, pytania i odpowiedzi, prace domowe,*
- *indywidualna pomoc słabszym uczniom,*
- *podczas analizy sprawdzianów z dostosowaniem wymagań,*
- *analiza informacji z wywiadów z rodzicami oraz nauczycielami,*
- *obserwacja, testy, praca na lekcjach, zaangażowanie dzieci,*
- *systematyczne sprawdzanie wiedzy uczniów, obserwacje zachowań uczniów,*
- *analiza ćwiczeń praktycznych, rozmowa z uczniami,*
- *bieżąca analiza postępów uczniów, indywidualna pomoc podczas zajęć dodatkowych uczniom mającym trudności,*
- *analizę porównawczą wytworów pracy dziecka (...) na przestrzeni czasu.*

Jakie Państwo prowadzicie zajęcia służące wyrównywaniu braków i zaległości u uczniów?

Nauczyciele prowadzą liczne zajęcia służące wyrównywaniu braków i zaległości u uczniów:

- *praca indywidualna podczas zajęć – 5 (28 %),*
- *zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze – 9 (50 %),*
- *zajęcia, podczas których usprawniana jest motoryka mała, wyobraźnia, kreatywność, twórcze rozwiązywanie problemów – 1 (5,5 %),*
- *zajęcia pozalekcyjne – 1 (5,5 %),*
- *w zależności od potrzeb – 1 (5,5 %),*
- *zajęcia logopedyczne – 1 (5,5 %),*
- *dotatkowe spotkania – 1 (5,5 %),*
- *pozalekcyjne zajęcia sportowo – rekreacyjne – 1 (5,5 %),*
- *zajęcia sportowe dla klas I-III – 1 (5,5 %).*

Jakie Państwo prowadzicie zajęcia służące rozwijaniu uzdolnień i zainteresowań u uczniów?

Nauczyciele prowadzą liczne zajęcia służące rozwijaniu uzdolnień i zainteresowań u uczniów:

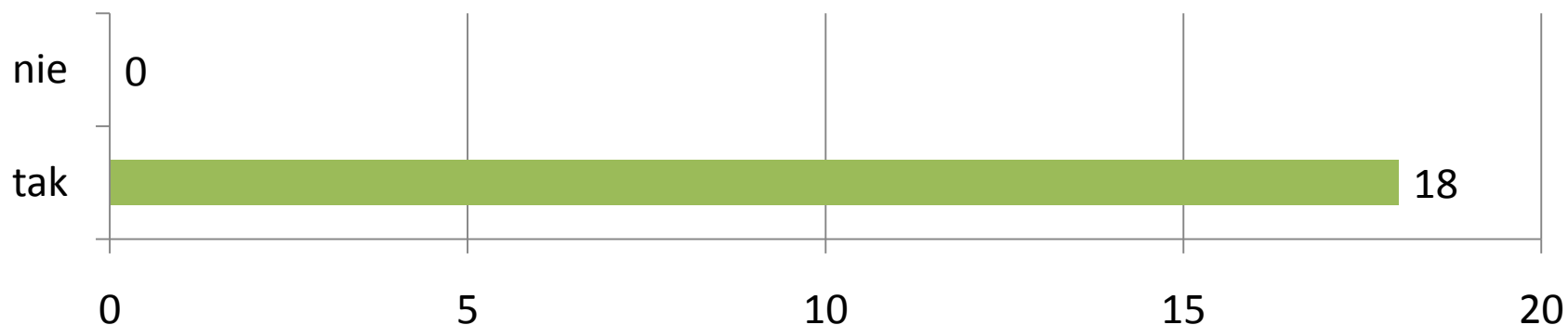
- *Koło gitarowe – 5 (28 %),*
- *zajęcia z informatyki – 1 (5,5 %),*
- *koło przedmiotowe, SK LOP – 1 (5,5 %),*
- *pozalekcyjne zajęcia tematyczne – 1 (5,5 %),*
- *dodatkowe zadania i karty pracy – 1 (5,5 %),*
- *zajęcia rozwijające zainteresowania literaturą dziecięcą – 1 (5,5 %),*
- *Kółko języka polskiego dla klasy V – 1 (5,5 %),*
- *zajęcia rozwijające – 1 (5,5 %),*
- *zajęcia pozalekcyjne (w tym „Mądra sówka”) – 2 (11 %),*
- *Kółko teatralne – 1 (5,5 %),*
- *kółka zainteresowań – polonistyczne i teatralne; udział w konkursach – 1 (5,5 %),*
- *spotkania formacyjne, przygotowanie do konkursów – 1 (5,5 %),*
- *zajęcia z tenisa stołowego – 1 (5,5 %),*
- *spotkania z uczniami i rodzicami – 1 (5,5 %),*
- *zajęcia plastyczne, techniczne, matematyczne, zespół wokalny dla uzdolnionych muzycznie – 1 (5,5 %).*

Czy szkoła prowadzi działania mające na celu pomoc rodzinom z trudną sytuacją rodzinną?

Szkoła prowadzi szereg działań mających na celu pomoc rodzinom z trudną sytuacją rodzinną. Wszyscy nauczyciele (tj. 18 – 100 %) udzielili odpowiedzi *tak*. Nikt nie zaznaczył odpowiedzi *nie*.

Jako przykłady nauczyciele podali:

- *pomoc psychologa, pedagoga, wychowawców, organizacja pomocy materialnej dla rodzin potrzebujących (akcje charytatywne) – 13 (5,5 %),*
- *współpraca z MOPS, GOPS, dofinansowanie obiadów – 5 (5,5 %),*
- *współpraca z PPP – 2 (5,5 %),*
- *zajęcia dla uczniów – 1 (5,5 %),*
- *dofinansowanie do podręczników – 1 (5,5 %),*
- *współpraca z Sądem Rejonowym – 1 (5,5 %).*

Proszę wymienić, jakie działania antydyskryminacyjne podejmuje Pan/Pani w swojej pracy?

Nauczyciele wymienili następujące działania antydyskryminacyjnych podejmowane w swojej pracy:

- *zwracanie uwagi na wszelkie przejawy dyskryminacji, następnie prowadzenie pogadanek na ten temat, wskazując przykłady właściwego zachowania;*
- *rozmowy z uczniami, specjalny dobór treści, rozwijanie empatii;*
- *organizacja zabaw integracyjnych i interakcyjnych, przydzielanie uczniom sprawiającym problemy wychowawcze oraz zaniedbanym odpowiedzialne zadania;*
- *lekcje równości, rozmowy z uczniami na temat szacunku, zrozumienia wobec innych, dyskusje, dramy, debaty, bieżące rozwiązywanie konfliktów, ćwiczenie i rozwijanie empatii;*
- *zajęcia edukacyjne dotyczące tolerancji, zabawy integracyjne;*
- *uczenie tolerancji, empatii, rozbudzanie szacunku dla innych – na podstawie analizy tekstów literackich, odgrywanie scenek;*
- *rozmowy z uczniami na temat tolerancji, równości oraz bieżące rozwiązywanie konfliktów;*

c.d.:

- pogadanki na lekcjach wychowawczych;*
- rozmowa z uczniem oraz jego rodzicami;*
- zajęcia integrujące grupę, częste rozmowy, odgrywanie scenek dramowych, po których dzieci same wyciągają wnioski z danego im problemu;*
- pogadanki, zabawy integracyjne, gry edukacyjne, projekcje filmów/bajek związanych z tematyką;*
- pogadanki, rozmowy, dyskusje;*
- rozmowy z uczniami, rozmowy z rodzicami, konsultacje z wychowawcami, wychowawcami, nauczycielami;*
- pogadanki z klasą;*
- nauka tolerancji, przeciwdziałanie agresji, zachęcanie do pomocy koleżeńskiej, wdrażanie do szacunku dla innych.*

Nauczyciele w swojej pracy podejmują szereg działań antydyskryminacyjnych. Bardzo często są to pogadanki, bieżące rozwiązywanie konfliktów, indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami. Również poprzez celowy dobór treści ankietowani kształtują u dzieci postawę empatii, szacunku i tolerancji dla innych.

Jakie działania, uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego uczniów, podejmowane są przez szkołę?

Nauczyciele odnieśli się do następujących odpowiedzi:

- *stosowanie ocen za zaangażowanie i chęć podejmowania dodatkowego wysiłku – 14 (78 %),*
- *stosowanie nagrody w postaci książkowej i rzeczowej za osiągnięcia – 14 (78 %),*
- *umieszczenie informacji na stronie internetowej szkoły – 16 (89 %),*
- *umożliwienie prezentowania swoich możliwości podczas imprez, uroczystości, spotkań, apeli – 16 (89 %),*
- *stosowanie dodatkowych ocen za udział w konkursach – 16 (89 %),*
- *umożliwienie poprawy oceny – 15 (83 %),*
- *zachęcanie uczniów do aktywnego udziału w organizacji lekcji – 11 (61 %),
przygotowywanie i udział w konkursach o charakterze ogólnopolskim, wojewódzkim, powiatowym i międzyszkolnym – 15 (83 %),*

c.d.:

- *stosowanie pochwały na spotkaniach wychowawcy z rodzicami – 11 (61 %),*
- *stosowanie pochwały na forum szkoły – 8 (44 %),*
- *stosowanie pochwały na forum klasy – 15 (83 %),*
- *różnicowanie poziomu trudności zadań domowych – 13 (72 %),*
- *różnicowanie poziomu trudności zadań na klasówkach, sprawdzianach, kartkówkach – 11 (61 %),*
- *inne (jakie?) – 0*

Nauczyciele podejmują szereg, różnorodnych działań uwzględniających indywidualizację procesu edukacyjnego uczniów.

Z jakimi instytucjami współpracujecie Państwo w związku z realizacją potrzeb uczniów?

Nauczyciele współpracują z licznymi instytucjami w związku z realizacją potrzeb edukacyjnych i psychofizycznych uczniów. Są to:

- Straż Miejska w Sanoku – 4 (22 %),
- KP Policji w Sanoku – 4 (22 %),
- Sanocki Dom Kultury – 4 (22 %),
- GOPR – 2 (11 %),
- Caritas – 1 (5,5 %),
- PP-P – 12 (67 %),
- MDK – 2 (11 %),
- Pogotowie Ratunkowe – 2 (11 %),
- Straż Pożarna – 4 (22 %),
- Parafia Olchowce – 3 (17 %),
- Państwowa szkoła Muzyczna w Sanoku – 1 (5,5 %),
- Klub Górnik Sanok – 1 (5,5 %),
- CDN Sanok – 6 (33 %),

c.d.:

- inne szkoły podstawowe – 1 (5,5 %),
- szkoła specjalna – 1 (5,5 %),
- Sąd Rodzinny i Nieletnich w Sanoku – 2 (11 %),
- MOPS – 1 (5,5 %),
- GOPS – 1 (5,5 %),
- PCPR - 1 (5,5 %),
- Urząd Miasta Sanoka – 2 (11 %),
- MOSiR Sanok – 1 (5,5 %),
- LOP – 1 (5,5 %),
- Biblioteka Pedagogiczna – 1 (5,5 %),
- Specjaliści zatrudnieni w szkole (higienista, logopeda, psycholog, pedagog) – 5 (28 %).

Analiza dokumentów

Z analizy dokumentów tj. Księga protokołów, dzienniki zajęć pozalekcyjnych, Plany pracy zespołów przedmiotowych, nauczycielskich, Komisji dydaktycznej i wychowawczo – opiekuńczej, harmonogramów pracy Zespołów ds. przeprowadzenia ewaluacji wewnętrznej oraz raporty z nich wynika, że szkoła w swoich działaniach podejmuje działania mające na celu wyrównywania szans edukacyjnych uczniów, wspomaga rozwój uczniów w zależności od ich indywidualnej sytuacji. Nadto w szkole oferta zajęć pozalekcyjnych jest w miarę możliwości dostosowywana do potrzeb uczniów; są oni również motywowani do samorozwoju.

W szkole organizowana jest dla uczniów pomoc psychologiczno – pedagogiczne, wg potrzeb powoływane są Zespoły ds. udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

c.d.:

Dla uczniów z opiniami opracowywane są dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów z poszczególnych przedmiotów, natomiast dla uczniów z orzeczeniami zespoły nauczycieli opracowują Indywidualne Programy edukacyjno – Terapeutyczne. Dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych szkoła zatrudnia nauczycieli wspomagających (zgodnie z przepisami prawa oświatowego).

Corocznie w szkole realizowane są przez nauczycieli programy innowacyjne celem poszerzania, wzbogacania wiedzy z danej dziedziny, przedmiotu.

Nauczyciele w celu rozpoznania możliwości, potrzeb każdego ucznia wykorzystują w procesie diagnozowania własne, jak też ogólnodostępne narzędzia badawcze. Ewaluacja osiągnięć dydaktycznych uczniów jest prowadzona kilka razy do roku, a w miarę potrzeb i możliwości częściej.

c.d.:

Nauczyciele na bieżąco realizują zadania wyływające z wniosków po przeprowadzonych diagnozach. W szkole są prowadzone zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne na każdym etapie edukacyjnym, jak również realizuje się pracę z uczniem z uwzględnieniem jego zainteresowań, predyspozycji w celu pełnego rozwoju jego osobowości i możliwości intelektualnych oraz stwarzanie uczniom możliwości prezentacji własnych uzdolnień i zainteresowań.

Szkoła podejmuje również szereg działań, których celem jest uczenie wychowanków tolerancji, rozumienia potrzeb innych, wyrabiania szacunku do osób starszych, wzmacnianie poczucia własnej wartości, jak również kształtowanie w uczniach umiejętności współpracy na zasadach partnerstwa i przyjaźni.

W miarę możliwości uczniowie uczestniczą w spektaklach profilaktycznych, których celem jest zapobieganie niepożądanym zachowaniom w życiu codziennym.

c.d.:

W celu realizacji w sposób maksymalny powyższych działań dyrektor szkoły stara się, by w miarę możliwości dokonywać zakupu odpowiednich pomocy dydaktycznych, sukcesywnie wzbogacać, udoskonalać bazę dydaktyczną poszczególnych sal lekcyjnych.

Przez cały rok w miarę potrzeb i możliwości szkoła organizuje pomoc dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji rodzinnej, organizuje akcje charytatywne, a także chętnie udziela się w różnych akcjach charytatywnych na rzecz osób potrzebujących.

Szkoła podejmuje również działania mające na celu współpracę z rodzicami. Oprócz planowych spotkań z rodzicami, w miarę potrzeb są organizowane także dodatkowe spotkania, a najczęściej są to indywidualne rozmowy z rodzicami celem rozwiązywania na bieżąco problemów wychowawczych i dydaktycznych uczniów.

c.d.:

Szkoła współpracuje z bardzo licznymi instytucjami ze środowiska lokalnego w związku z realizacją potrzeb rozwojowych uczniów. Oprócz zapisów w dziennikach lekcyjnych, innych dokumentach szkoły również na stronie internetowej placówki można znaleźć liczne opisy i zdjęcia z wyjść, wyjazdów, spotkań itp. uczniów w ramach współpracy z innymi podmiotami.

Wywiad z dyrektorem szkoły

Dyrektor szkoły wypełnił kwestionariusz wywiadu zawierającego 7 pytań. Uzyskano następujące odpowiedzi:

1. W jaki sposób rozpoznawane są w szkole możliwości psychofizyczne, potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się i sytuacje społeczne uczniów? Proszę podać przykłady.

W szkole rozpoznawane są możliwości psychofizyczne, potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się i sytuacje społeczne uczniów w następujący sposób:

- 1) Diagnozowanie środowiska ucznia.*
- 2) Rozpoznawanie potencjalnych możliwości psychofizycznych i edukacyjnych oraz indywidualnych potrzeb ucznia i umożliwienie ich zaspokojenia.*
- 3) Rozpoznawanie trudności w nauce i niepowodzeń szkolnych.*

c.d.:

4) *Wspieranie ucznia z wybitnymi uzdolnieniami.*

5) *Organizowanie różnych form pomocy psychologiczno – pedagogicznej.*

6) *Podjęmowanie działań wychowawczych i profilaktycznych wynikających z programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki i wspieranie nauczycieli w tym zakresie.*

7) *Prowadzenie edukacji prozdrowotnej i promocji zdrowia wśród uczniów, nauczycieli i rodziców.*

8) *Wspieranie nauczycieli i rodziców w działaniach wyrównujących szanse edukacyjne ucznia.*

9) *Udzielanie nauczycielom pomocy w dostosowaniu wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych przez nich programów nauczania do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom.*

10) *Wspieranie rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.*

c.d.:

- 11) *Umożliwianie rozwijania umiejętności wychowawczych rodziców i nauczycieli.*
- 12) *Podjęcie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych.*
- 13) *Analiza dostarczonych dokumentów: opinie psychologiczno – pedagogiczne, dokumentacja lekarska, orzeczenia Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej lub specjalistycznej, itp.*
- 14) *Obserwacja zachowania ucznia, ubioru, relacji z rodzicem, sposobu wypowiedziania się, itp.*
- 15) *Obserwacja zachowań uczniów na organizowanych przez szkołę wyjazdach integracyjnych dla uczniów.*
- 16) *Analizy wyników nauczania.*
- 17) *Rozmowy z nauczycielami uczącymi.*
- 18) *Testy do diagnozy możliwości intelektualnych, testy badające sposoby uczenia się.*

c.d.:

2. W jaki sposób szkoła wykorzystuje wiedzę o uczniach (ich potrzeby, możliwości, sposoby uczenia się, sytuacja społeczna) do pracy z nimi?

Zebrane informacje na temat ucznia i jego sytuacji wychowawca przekazuje pedagogowi szkolnemu i dyrektorowi w celu opracowania Zasad organizowania i udzielania uczniom pomocy psychologiczno – pedagogicznej, według których każdy potrzebujący uczeń otrzymuje konkretną pomoc psychologiczno –pedagogiczną.

Ponadto wychowawca klasy na okresowych spotkaniach z rodzicami uczniów informuje ich o swoich spostrzeżeniach, wynikach badań, uwagach.

c.d.:

3. Jak wspiera się rozwój zainteresowań i uzdolnień uczniów? Proszę podać przykłady.

W szkole podejmowanych jest szereg działań mających na celu wspieranie rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów. między innymi odbywa się to poprzez: realizację autorskich programów zajęć pozalekcyjnych, szeroki wachlarz zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, m.in. koła: matematyczne, informatyczne, językowe, teatralne, ekologiczno – przyrodnicze, historyczne, plastyczne, muzyczne, taneczne i sportowe, rozbudowaną ofertę konkursów wewnętrznych i zewnętrznych, możliwość rozwoju umiejętności społecznych w ramach działalności Samorządu Uczniowskiego, opiekę specjalistów (pedagoga szkolnego, psychologa, logopedy), powołanie lidera ds. uzdolnień, organizowanie Dnia Talentów.

c.d.:

4. *W jaki sposób wspiera się uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi? Proszę podać przykłady.*

Szkoła wspiera uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w następujący sposób:

- 1) *Rozpoznawanie potrzeb oraz możliwości psychofizycznych i edukacyjnych ucznia.*
- 2) *Tworzenie klas integracyjnych.*
- 3) *Indywidualizowanie pracy ucznia na lekcji.*
- 4) *Oferta zajęć specjalistycznych: zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia korekcyjno - kompensacyjne, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, zajęcia logopedyczne, terapia psychologiczna, zajęcia rewalidacyjne.*
- 5) *Wspieranie funkcji wychowawczej rodziców: indywidualne konsultacje nauczycieli z uczniami, rodzicami; warsztaty dla rodziców.*
- 6) *Współpraca z placówkami i instytucjami specjalistycznymi.*
- 7) *Opracowanie IPET.*
- 8) *Zajęcia pozalekcyjne.*
- 9) *Zatrudnienie nauczycieli wspomagających.*

c.d.:

5. Z jakimi podmiotami współpracuje szkoła na rzecz uczniów? Proszę podać przykłady.

Szkoła Podstawowa nr 6 w Sanoku współpracuje z licznymi instytucjami na rzecz uczniów. Najczęściej są to: Poradnie psychologiczno – pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne, podmioty działające na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży: MOPS, GOPS, Policja, Straż Pożarna, Straż Miejska, UM, PCPR. Inne szkoły i placówki oświatowe.

c.d.:

6. *Czy w szkole są podejmowane działania mające na celu przeciwdziałanie dyskryminacji w szkole? Kto jest zaangażowany w te działania? Proszę podać przykłady.*

W szkole są podejmowane działania mające na celu przeciwdziałanie dyskryminacji. Zaangażowani i odpowiedzialni za to są dyrektor szkoły, nauczyciele, pedagog, wychowawcy, psycholog. Podejmowanych jest szereg działań, aby zapobiegać temu zjawisku, m.in.: rozmowy, pogadanki, uświadamianie uczniom praw i obowiązków dziecka, losowy charakter pracy w parach, grupach podczas zajęć, zabawy integrujące, organizowanie pomocy finansowej lub rzeczowej dla potrzebujących, wycieczki klasowe i szkolne, równe traktowanie wszystkich uczniów, organizowanie apeli, imprez o tematyce profilaktycznej, w tym udział uczniów w spektaklach profilaktycznych, celowo dobrana tematyka godzin z wychowawcą, w tym odgrywanie scenek dramatycznych.

c.d.:

7. W jaki sposób szkoła dostosowuje działania edukacyjne do potrzeb każdego ucznia? Proszę podać przykłady.

Potrzeby rozwojowe i możliwości psychofizyczne uczniów są rozpoznawane, a informacje uzyskane wykorzystywane podczas organizacji zajęć edukacyjnych, wychowawczych i specjalistycznych. Nauczyciele planują pracę z uczniem wymagającym indywidualnego podejścia, stosują różnorodne metody, formy pracy. Współpracują z instytucjami wspierającymi szkołę i innymi świadczącymi pomoc uczniom.

Szkoła wspiera także rodziców poprzez organizowanie pogadanek, konsultacji z pedagogiem, logopedą i psychologiem. W szkole prowadzone są działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów, tworzy się warunki do wyrównywania braków i zaległości poprzez zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze, koła zainteresowań, zajęcia rewalidacyjne, zajęcia korekcyjno - kompensacyjne, zajęcia z pedagogiem i psychologiem.

c.d.:

Uczniowie ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się oraz inni, wymagający szczególnego wsparcia zostali objęci pomocą psychologiczno - pedagogiczną w formie zajęć wynikających z zaleceń w opiniach poradni psychologiczno - pedagogicznej i dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb.

Wychowawcy, nauczyciele i uczniowie zgłaszają się do pedagoga szkolnego, psychologa lub logopedy w sytuacjach, które wymagają wsparcia lub pomocy w rozwiązaniu problemów wychowawczych, co znajduje odzwierciedlenie w dokumentacji.

Uczniowie mogą wykazać się swoimi zdolnościami i umiejętnościami, poprzez udział w konkursach przedmiotowych, tematycznych szkolnych, międzyszkolnych i ogólnopolskich, akademiach i imprezach szkolnych oraz w środowisku lokalnym oraz zawodach sportowych.

Wnioski i rekomendacje

Mocne strony:

1. Wszyscy nauczyciele diagnozują potrzeby uczniów. W sposób wszechstronny rozpoznają potrzeby rozwojowe, edukacyjne, sposoby uczenia się i sytuację społeczną każdego wychowanka. Wykorzystują wyniki przeprowadzonych diagnoz do planowania pracy z uczniem.
2. Nauczyciele uwzględniają potrzeby rozwojowe uczniów. Podczas zajęć wykorzystują wiele metod pracy sprzyjających indywidualizacji. Nauczyciele różnicują cele zajęć, metody nauczania i uczenia się, w taki sposób, aby każdy z uczniów mógł osiągać sukcesy na miarę swoich możliwości.

c.d.:

3. W opinii większości rodziców, nauczycieli oraz analizy dokumentów szkoła organizuje warunki do wyrównywania braków i zaległości u uczniów. Baza dydaktyczna szkoły jest sukcesywnie ulepszana, są zakupywane pomoce edukacyjne. Dla uczniów z trudnościami w nauce jest organizowana pomoc psychologiczno – pedagogiczną w różnych formach oraz inne zajęcia specjalistyczne. Uczniowie chętnie uczestniczą w takich zajęciach.

4. W opinii większości głosów rodziców, nauczycieli oraz analizy dokumentów szkoła organizuje warunki do rozwoju uzdolnień i zainteresowań. Nauczyciele prowadzą liczne zajęcia służące rozwijaniu uzdolnień i zainteresowań uczniów, którzy chętnie w nich uczestniczą. Uczniowie odnoszą sukcesy na miarę swoich możliwości.

c.d.:

5. W szkole są prowadzone profilaktyczne działania antydyskryminacyjne. Zaangażowani i odpowiedzialni za to są dyrektor szkoły, nauczyciele, pedagog, wychowawcy, psycholog. Podejmują oni szereg działań, aby zapobiegać temu zjawisku. Rodzice zgłosili tylko pojedyncze przypadki przejawów dyskryminacji wobec swoich dzieci. Szkoła podjęła stosowne kroki wobec zaistniałych sytuacji.

6. Szkoła prowadzi szereg działań mających na celu pomoc rodzinom z trudną sytuacją rodzinną. W tym celu współpracuje również z innymi instytucjami.

7. Szkoła współpracuje z licznymi instytucjami w związku z realizacją potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów. Nauczyciele wymienili: Straż Miejska w Sanoku, KP Policji w Sanoku, Sanocki Dom Kultury, GOPR, Caritas, PP-P, MDK, Pogotowie Ratunkowe, Straż Pożarna, Parafia Olchowce, Państwowa Szkoła Muzyczna w Sanoku, Klub Górnik Sanok, CDN Sanok, inne szkoły podstawowe, szkoła specjalna, Sąd Rodzinny i Nieletnich w Sanoku, MOPS, GOPS, PCPR, Urząd Miasta Sanoka, MOSiR Sanok, LOP, Biblioteka Pedagogiczna.

Słabe strony:

1. W większości uczniowie nie mają poczucia, że szkoła interesuje się nimi, ich potrzebami, sytuacją w domu.
2. Nie wszyscy uczniowie mają poczucie, że są traktowani na równi z innymi.
3. Blisko połowa ankietowanych rodziców twierdzi, że ich dziecko nie jest w szkole traktowane indywidualnie.
4. W zdecydowanej większości rodzice nie mają wiedzy na temat szkolnych działań mających na celu pomoc rodzinom z trudną sytuacją rodzinną.

Rekomendacje:

1. Wszyscy nauczyciele, w tym wychowawcy powinni częściej okazywać uczniom zainteresowanie ich sytuacją szkolną i domową. Wychowankom należy powtarzać oraz „udowadniać” przez działanie, że szkoła nie tylko zaspokaja ich potrzeby edukacyjne, ale również jest gotowa udzielać pomocy w rozwiązywaniu problemów rodzinnych, pozaszkolnych.
2. Zadbać, by wszyscy uczniowie mieli poczucie, że są traktowani na równi. W czytelny dla nich sposób uzasadniać stawiane im oceny, przydzielane zadania, funkcje itp.

c.d.:

3. Podczas spotkań z rodzicami (tzw. wywiadówek) rozmawiać także na temat ich dzieci bez odwoływania się do ogółu klasy, porównywania z rówieśnikami. Należy pozostawać w częstszym kontakcie z rodzicami (opiekunami) przede wszystkim tych uczniów, którzy wykazują trudności w nauce, sprawiają problemy wychowawcze. Wspólnie ustalać i podejmować działania, które poprawią sytuację szkolną i pozaszkolną dziecka.
4. Nauczyciele, wychowawcy powinni rzetelnie informować rodziców o działaniach, jakie szkoła prowadzi w ramach pomocy rodzinom z trudną sytuacją rodzinną.
5. Utrzymać dobry poziom działań służących rozwojowi uczniów i dbać o dalszą, dobrą współpracę z instytucjami zewnętrznymi i środowiskiem lokalnym.

Wniosek:

Szkoła podejmuje działania wspomagające rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji na poziomie wysokim: **w szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji w odniesieniu do każdego ucznia. Szkoła lub placówka pomaga przezwyciężyć trudności ucznia wynikające z jego sytuacji społecznej. W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom.**